

УДК 656.025

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТРАНСПОРТНИХ КОРИДОРІВ В УКРАЇНІ

Лук'янова О.М., к.е.н., доцент (УкрДАЗТ)

У XXI столітті науково-інформаційна революція приведе до того, що територіальне місце випуску товарів втратить своє значення. Вирішальну роль матиме швидкість просування продукції до споживача, а також перекидання капіталів, технологій та інформації до різних країн. З огляду на це особливі можливості виникають у тих держав, які розташовані в ареалі транскордонних транспортних коридорів. Україна в цьому відношенні має величезний потенціал, від ефективного використання якого суттєво залежатиме її майбутнє.

За своїм географічним розташуванням територія України - унікальна. Адже вона є географічним центром Європи. Україна - потужна транскордонна держава, оскільки межує з десятьма країнами: Росією, Білоруссю, Польщею, Словаччиною, Угорщиною, Румунією, Молдовою - по сухопутному кордону, і Грузією, Туреччиною, Болгарією - по морському. Наші рідні 603,7 тисячі км² омивають два моря - Чорне та Азовське. І саме тому ми "апріорі", у зв'язку з нашим географічним розташуванням, є транскommунікаційною системою, яка об'єднує східний і західний, північний і південний євразійський простір.

Нещодавно в Києві пройшло засідання Постійного Секретаріату ТРАСЕКА, на якому представлено три проекти з розвитку транспортних коридорів - удосконалення транспортних коридорів та їхню інтеграцію до світової транспортної системи. Саме зважаючи на високу зацікавленість українськими транспортними коридорами Європейська Комісія запропонувала стратегію послідовного розширення транс'європейських транспортних мереж.

Таким чином, до 2015 року в Україні з'являться привабливі умови для мультимодальних і транзитних перевезень і значно поліпшиться інфраструктура транспортних коридорів. З урахуванням модернізованої інфраструктури, з 2016 по 2026 роки активізується розвиток міжнародного транспортного коридору "Європа - Кавказ - Азія".

Важливо, що в Україні сьогодні вже діє концептуальна модель розвитку транс'європейських систем. В її рамках чинна влада почала досить ефективно регулювати перевезення вантажів у прямому міжнародному залізнично-поромному сполученні за участю портів, національних залізничних і судноплавних компаній. Вже підписано "Технічний додаток про

основні принципи експлуатації залізнично-поромних комплексів на Чорному і Каспійському морях". Це відкриває колосальні перспективи для створення ринку нафти, що допоможе похитнути монополію російської нафти. Кооперуючись із Туреччиною, ми зможемо вирішити питання і нашого взаємовигідного енергетичного забезпечення, і виходу на ринки Північної Африки та Азії. У ці регіони Україна може постачати великі обсяги продовольства. Чорне море у цьому плані є надзвичайно важливим транспортним ресурсом.

УДК 338.47:656.025.4

ТРАНСПОРТ ВО ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКИХ СВЯЗЯХ

Маковоз Е.В., к.э.н., доцент (УкрГАЗТ)

Под термином "международные перевозки" принято понимать перевозки грузов и пассажиров с территории (акватории) одной страны на территорию (акваторию) другой страны.

В перечисленных документах "международная перевозка" равнозначна "международному сообщению", отличительным критерием которой принят географический признак. По мнению ряда экономистов-международников, "международная перевозка" должна иметь и ряд экономических и правовых критериев. К экономическим критериям можно отнести то, что расчеты ведутся в согласованной между странами валюте и специально выработанному порядку и др. К "правовым" критериям можно отнести то, что на этот вид перевозок распространяются международные правовые нормы. Взаимные претензии (перевозчиков и грузоотправителей) решаются, как правило, в арбитражном порядке. Перевозки осуществляются по специально разработанным и согласованным грузовым документам и др.

Таким образом, "международные перевозки" можно определить как перевозки грузов из одной страны в другую на взаимно согласованных или принятых на международном уровне экономических и правовых условиях.

В зависимости от периодичности доставки грузов (или по форме организации транспортного процесса) можно выделить две основные категории перевозок: регулярные и нерегулярные. Первоначально такое деление сложилось на морском транспорте, где регулярные перевозки стали называться линейными, а нерегулярные - трамповыми. Кроме морского транспорта, понятия регулярного и нерегулярного международного сообщения свойственны также воздушному и